

ВІСНИК
Інституту Екуменічних Студій
Українського Католицького Університету
№ 3 - грудень 2009

• **У Львові відбувся 2-ий Екуменічний Соціальний Тиждень**

Інститут Екуменічних Студій разом із співorganizаторами: Українським Католицьким Університетом, Львівською міською радою, Львівською обласною радою та Адміністрацією, організував 2-ий Екуменічний Соціальний Тиждень (ЕСТ) у Львові.

Цьогорічна тижнева подія тривала з 5 по 11 жовтня. Провідна тема акції - «Соціальна відповідальність». Тут збиралися знані українські та зарубіжні політики, провідні релігійні діячі та працівники соціального сектору. Серед відомих гостей заходу - Голова Наглядової ради

Міжнародного благодійного фонду «Україна 3000» Катерина Ющенко, Віце-Президент Соціальних тижнів Франції Бернар Шеневез, професор католицького інституту Collège des Bernardins отець Антуан Гуггенгайм, Посол Федеративної Республіки Німеччини в Україні Ганс-Юрген Гаймзьот, Генеральний секретар Комісії Єпископських Конференцій Європейського Союзу (COMECE) о. Пьотр Мазуркевіч, Екс-Президент Комісії єпископських конференцій Європейської спільноти Йозеф Гомайер, член Наглядової Ради фундації Renovabis, Віце-президент Центрального комітету німецьких католиків (ZdK) Магдалена Богнер, протестантський пастор Гелен Зоргдрагер (Kerk in Actie) та ін.

«Ми покладаємо на ЕСТ великі очікування. Ця ініціатива зі Львова пошириться далі. Треба навчитись бути відповідальними за тих, хто поруч. Це є меседж цього Тижня - «соціальна відповідальність», - сказав у день відкриття заходу Андрій Садовий, мер Львова. Цю думку підтримала і Катерина Ющенко. Вона переконана, що ЕСТ повинен стати всеукраїнським заходом, на який мають збиратися соціальні організації з усієї країни.

Цього року до організації ЕСТ активно долучилися німецькі партнери: «Renovabis», фундація ім. Роберта Шумана, ЕKD – Євангелістська Церква Німеччини, а також голандські партнери (Kerk in Actie, Communicantes).

<http://www.esw.org.ua/foto>

http://esw.org.ua/novini_est/pidsumki_2_go_ekumenichnogo_sociálního_tizhnya_u_l_vovi

- **Експертна Комісія ЕСТ підготувала два законопроекти: про відсоткову філантропію та про підтримку неприбуткових організацій з боку юридичних осіб**

Спеціально до 2-го Екуменічного Соціального Тижня майже рік працювала Експертна комісія, результатом роботи якої стала розробка двох законопроектів: «Відсоткова філантропія» та «Підтримка неприбуткових організацій зі сторони юридичних осіб». Обидві ініціативи були одностайно підтримані усіма представниками провідних українських партій. Депутати запевнили, що підтримають просування цих законодавчих ідей.

«Відсоткова філантропія» – інноваційна правова норма країн, що приєднались до ЄС. Принцип «відсоткової філантропії» полягає в тому, що платник податку має право на підставі річної податкової декларації доручити органам податкової служби переказати не більше 2% сплаченого ним податку на користь певної неприбуткової організації.

Народний депутат від БЮТ Степан Курпіль, який входить до комітету з питань європейської інтеграції, вважає, що цей законопроект варто подати на розгляд Верховної Ради, однак треба знайти обґрунтування щодо витрат бюджету. «Прем'єр-міністр як ідею підтримує такий законопроект. Щоб пришвидшити його прийняття, треба доручити депутатській групі доопрацювати цей законопроект», – зазначив Степан Курпіль.

Нардеп від громадянського руху «Народна самооборона» Володимир Стретович наголосив, що цей законопроект для українського суспільства є дуже важливим. «Відсоткова філантропія» – ще один крок до побудови громадянського суспільства», – сказав нардеп Володимир Стретович.

http://esw.org.ua/novini_est/vidsotkova_filantropiya_sche_odin_krok_do_pobudovi_gromadyans_kog_o_suspil_stva_nardep_volodimir_stretovich

- **Під час 2-го ЕСТ перша леді України Катерина Ющенко презентувала виставку «Репресована духовність»**

Під час 2-го ЕСТ в Українському Католицькому Університеті Катерина Ющенко представила науково-документальну виставку «Репресована духовність. Нищення комуністичним режимом релігії, Церкви та традиційної обрядовості в Україні». Експозиція створена Міжнародним благодійним фондом «Україна 3000» в рамках програми «Уроки історії» і презентована під час конференції «Про минуле заради майбутнього: історична правда про радянську добу». Виставка містить 20 постерів і складається з трьох смислових частин. У першій частині зроблено екскурс в історію, показано обставини втрати Україною

митрополії та виникнення Московського патріархату. Тут же подано ставлення більшовиків до Церкви, причини і методи антицерковного терору.

Друга частина розкриває теми руйнування Церков та їхньої подальшої долі, ліквідації УАПЦ та УГКЦ, репресій проти священників, механізму руйнації традиційної української обрядовості та нав'язування нової радянської, утисків Церкви під час відлиги, діяльності УГКЦ в підпіллі, протидії українців антицерковним заходам комуністичної влади.

«В результаті 80-річної діяльності радянської влади було повністю репресовано духівництво та парафіян УАПЦ, ліквідовано 50% греко-католицьких священників, а ті, хто врятувався, були змушені вдатись до еміграції, рятуючи своє життя, або проводити свою діяльність підпільно. Зруйновано сотні храмів, які мали не тільки духовне, але й мистецьке значення як пам'ятки українського зодчества. Про це все ми хочемо показати у цій виставці, ті величезні втрати, які зазнала наша духовність та традиційна культура», - зазначила Голова Наглядової Ради Міжнародного благодійного фонду «Україна 3000» Катерина Ющенко.

Остання частина знайомить глядача з наслідками антирелігійної політики радянської влади для української духовності, з історією відродження УГКЦ та УАПЦ в Україні у 1988-1989 роках та з причинами й обставинами утворення УПЦ Київського та Московського патріархатів. За словами відомого громадського діяча Івана Гея, московські окупанти масово нищили українську інтелігенцію, не кажучи вже про всім відомий факт геноциду, голодомору, внаслідок якого загинуло понад 10 мільйонів українців.

Того ж дня в рамках 2-го ЕСТ відбулася вистава «Ми повернулися», яку було присвячено пам'яті священників, котрі стали жертвами жорстокого терору НКВД і були закатовані в стінах в'язниці. Знаково, що ця вистава відбувалася у Меморіалі «Тюрма на Лонцького», де за радянських часів відбувалися масові страти людей.

http://esw.org.ua/novini_est/katerina_yuschenko_prezentovala_vistavku_represovana_duhovnist

http://esw.org.ua/novini_est/povernennya_v_tyurmi_na_lonc_kogo

• «День довіри» - зустріч молоді Тезе у Львові

10 жовтня 2009 року у рамках 2-го ЕСТ відбулася зустріч молоді Тезе – «День довіри». До організації цього заходу долучилася французька екуменічна спільнота Тезе, яку на зустрічі у Львові представляв брат Георг. У Дні довіри взяла участь не лише українська молодь, а й гості з Росії та Білорусі.

Молоді люди спільно молилися у різних храмах Львова, а також мали низку зустрічей та семінарів, які відбувалися у церквах різних конфесій – греко- та римо-католицьких, православних (Українській Православній Церкві (Московського Патріархату), Українській Православній Церкві Київського Патріархату, Українській Автокефальній Церкві) та у Вірменській Апостольській Церкві.

Завершилася зустріч молоді християнським концертом, у якому взяли участь молоді виконавці та музиканти зі Львова, Вінниці, Києва, Москви та Парижа.

Проте це був не єдиний концерт, проведений під час 2-го ЕСТ. Цікавим і вражаючим був концерт хорового співу і виконавців з особливими потребами, який відбувся 8 жовтня у Будинку органної музики.

http://esw.org.ua/novini_est/pro_spil_nu_dorogu_do_boga

http://esw.org.ua/novini_est/hto_spivae_toj_dvichi_molit_sya

• При ІЕС відкрито нову навчальну програму із супроводу людей з особливими потребами

Нова навчальна програма називається «Медико-психологічний та соціальний супровід осіб з особливими потребами». Її створено на базі програми Міжнародної Федерації «Лярш», котра успішно реалізовується у Франції впродовж 10-ти років, однак цей варіант адаптовано до українського контексту.

Це міжнародний міжуніверситетський проект, розроблений Інститутом Екуменічних Студій Українського Католицького Університету, Національним університетом «Львівська політехніка» та Міжнародною Федерацією «Лярш».

Особливістю цієї програми є міждисциплінарний підхід до розгляду того чи іншого питання. Тобто, кожна із шести сфер навчання програми включатиме медичні, психологічні, педагогічні, соціальні, юридичні аспекти. Важливим компонентом є практика. Крім того організуватимуться тематичні зустрічі із спільнотами «Лярш-Ковчег», батьками дітей з особливими потребами. Гостинні лекції читатимуть іноземні фахівці.

Оксана Винярьська, педагогічний директор цієї програми та фахівець Навчально-реабілітаційного центру «Джерело» наголошує, що найголовніше у програмі – нове бачення людської особи. «Супровід – це не є тягнення за собою, він полягає в тому, щоб дати тій особі вибір, як вона хоче жити, - стверджує Оксана Винярьська. - Наша концепція має бути від неповноцінності до неповносправності, неповного вміння. Бо неповносправності є у кожного з нас, і вони нас єднають. А цінність є одна – людська особа».

• Другий випуск студентів МПЕН

4 липня 2009 р. відбувся другий випуск студентів Магістерської Програми Екуменічних Наук. П'ятеро студентів отримали дипломи магістрів екуменічних наук. Це дипломовані спеціалісти з релігійної журналістики та християнської етики.

Врученню дипломів передував успішний захист дипломних робіт. Більшість праць було присвячено розгляду питань міжконфесійного примирення та конфліктів, які мали місце у

Львівській області в період виходу УГКЦ з підпілля та за часів уже незалежної України. Студенти спеціальності християнська етика у своїх роботах досліджували теми нових методик у релігійному вихованні покоління, яке підрастає.

На сьогоднішній день на МПЕН навчається сорок студентів. Вони активно беруть участь у всіх проектах Інституту Екуменічних Студій, що дозволяє їм здобути цікавий досвід, так необхідний у майбутній роботі.

• Розпочався новий 2009-2010 навчальний рік на ДМПЕН

Через тиждень після настановчої очної сесії (http://www.dmpen.org.ua/Nashi_novini/CHas_dlya_znajomstv_o_bminu_dosvidom_ta_spilkuvannya) у студентів Дистанційної магістерської програми екуменічних наук розпочався новий он-лайн семестр.

Близько 20 студентів з різних регіонів України, а також з Білорусі та Бразилії. 1 вересня розпочали навчання на україномовній секції ДМПЕН. Вони матимуть змогу прослухати чимало історичних, богословських та екуменічних курсів. Зокрема, студенти I курсу зможуть ознайомитися із такими навчальними дисциплінами як «Історія релігій», «Метафізика та Теодіцея», «Східна християнська духовність», «Вступ до біблійних наук», «Вступ до богослов'я», «Патристика». Для тих, хто навчатиметься на II курсі, запропоновано такі предмети : «Тринітологія», «Еклезіологія», «Церкви про мас-медіа», «Методика і практика релігійної журналістики» та ін. Специфікою другого навчального року програми є те, що студенти будуть більше заглиблюватися саме у галузь релігійної журналістики та проходилимуть практику під керівництвом директора Релігійно-інформаційної служби України Тараса Антошевського. Також протягом другого року навчання студенти писатимуть свої магістерські роботи, захист яких повинен відбутися у червні 2010 року.

http://www.dmpen.org.ua/Nashi_novini/Rozpochavsya_novij_2009-2010_navchal_nij_rik_na_DMPEN

• Студенти Інституту Екуменічних Студій взяли участь у літньому академічному курсі «Рим та Візантія» при Українському Католицькому Університеті в Римі

Інститут св. Климента Папи при УКУ в Римі організував літній академічний курс «Рим та Візантія», який тривав з 28 червня по 13 липня 2009 року. У ньому взяли участь десятки професорів та викладачів, молодих науковців та студентів з України, Польщі та Італії. Вони спільно молились, мали духовні та інтелектуальні роздуми, основна тема котрих - як згуртовано будувати мости порозуміння між християнським Сходом та Заходом. Учасниками цього курсу також стали двоє студентів Інституту Екуменічних Студій – Олесь Стогній та Володимир Ольшанський.

Ця незвичайна подорож стала можливою завдяки директору курсу, президенту Інституту Екуменічних Студій о. Івану Дацьку, який відновив традицію проведення літніх академічних

курсів. Адже за Патріарха Йосифа Сліпого УКУ в Римі організував 16 таких курсів, на які з'їжджалися викладачі та студенти української діаспори. А три роки тому успішно відбувся перший академічний курс «Рим між Сходом та Заходом», що заклав новий фундамент формації між науковими та духовними потугами України та Риму.

http://ecumenicalstudies.org.ua/ukr/activity/rome_byz/

• Студенти МПЕН були волонтерами у Франції

Інститут Екуменічних Студій у партнерстві з марійським санктуарієм Ла Салетт (департамент Ізер) цього літа організував для 10-ти своїх студентів місяць служіння у Франції з метою ознайомлення з духовним і культурним життям французів та практики французької мови. Цілий липень студентки Магістерської Програми Екуменічних Наук були волонтерами в Нотр-Дам де Ла Салетт, що розташована у найвисокогірнішому районі французьких Альп. Вони були зайняті різноманітною працею, допомагаючи приймати паломників у марійному санктуарії.

Окрім українців там були також росіяни, білоруси, поляки, румуни та угорці. Така національна строкатість творила сприятливу поліконфесійну та інтернаціональну атмосферу.

26-30 липня студенти взяли участь у IV щорічній міжнародній конференції «Шляхи примирення в Європі». Цього року її провідною темою була «Угорщина та її сусіди». Цей захід дав можливість молодим людям більше ознайомитись з історією, культурою та традиціями угорців.

http://ecumenicalstudies.org.ua/ukr/activity/our_students_fr/

• Нова навчальна сесія на Магістерській Програмі Екуменічних Наук

7 вересня розпочалася нова навчальна сесія на Магістерській Програмі Екуменічних Наук. Сорок студентів навчаються на двох спеціальностях – релігійна журналістика і християнська етика.

Нинішня сесія для студентів-журналістів є практичною – більшість навчального часу відведено на здобування практичних знань та навичок у різних медіа, інформаційних центрах, завдяки участі у проектах ІЕС.

Значна кількість годин відведена для стажування на радіо. Спеціально для цього керівництво Радіо «Воскресіння» у

Львові розробило для студентів навчально-практичну програму. Мирослав Павлюк, директор Радіо «Вокресіння», переконаний, що така практика є добрим стартом для розвитку професійного рівня майбутніх журналістів.

Студенти, які здобувають спеціальність «християнська етика» мають практичні заняття у різних школах Львова. Вони відвідують уроки християнської етики, після чого проводять їх самостійно, а також готують виховне заняття.

- **У Мінську відбулася наукова конференція на тему християнсько-юдейського діалогу**

З 9 по 11 листопада 2009 року в Мінську відбувалася міжнародна наукова конференція «Християнсько-юдейський діалог: релігійні цінності як основа взаємоповаги у громадянському суспільстві в умовах глобальної економічної кризи». Інститут Екуменічних Студій на цьому заході представляв о. Роман Фігас, координатор Дистанційної магістерської програми екуменічних наук.

Організатори конференції - Інститут релігійного діалогу і міжконфесійних комунікацій при Синоді Білоруської Православної Церкви і Християнський освітній центр ім. свв. Методія і Кирила. Зібрання організували з благословення Митрополита Мінського і Слуцького Філарета, Патріаршого Екзарха всієї Білорусі.

Конференція стала місцем зустрічі представників християнської та юдейської традицій, де говорили про точки їх дотику та про спільне коріння. І юдеї, і християни зійшлися на тому, що їхні основні цінності є глибоко біблійними. Учасники також наголошували на необхідності плекання і розвитку цих традицій та їх популяризації у сучасному суспільстві.

«Приємно було, - говорить о. Роман Фігас, - що і єврейська, і православна та католицька сторони були представлені людьми високого рангу, і що в діалозі взяли участь також священники, рабини, науковці та члени спільнот».

Нагадаємо, що Християнський освітній центр ім. свв. Методія і Кирила в минулому році підписав домовленість про співпрацю з Інститутом Екуменічних Студій.

http://ecumenicalstudies.org.ua/ukr/activity/biblical_values/

- **Учасники з України, і з ІЕС зокрема, взяли участь у Соціальному тижні у Франції**

84-тий Соціальний тиждень Франції (СТФ), організований у департаменті Сена Сен Дені, проходив з 20 по 22 листопада 2009 р. Його 4000 учасників розмірковували над темою нових солідарностей як вектором вирішення різних соціальних проблем Франції. СТФ та їхній віце-президент Бернар Шеневез запросили взяти участь у Тижні десять українців, серед яких два представники ІЕС, член ІХЕ (європейської мережі соціальних тижнів), а також представників УКУ, журналістів з ТРК Люкс та газети «Високий замок».

Цьогорічна сесія зробила наголос на ідеї, що відкидання іншого (який, однак, не перестає бути нашим ближнім) веде не тільки до зростання маргіналізації важливої частини населення, а й до того, що взагалі сприяє руйнації соціальної павутини. Проблема полягає в тому, що не зважаючи на збільшення соціального захисту, кількість випадків виключення із соціального середовища частини суспільства все одно постійно збільшується.

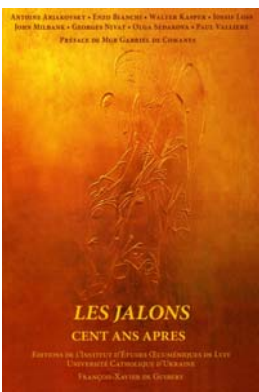
Українці, що не мають ефективного соціального захисту були здивовані, коли дізналися, що понад 80% французів бояться опинитися в ситуації нестабільності. Вони були вражені якістю доповідей, динамізмом учасників та кількістю добродійних і гуманітарних організацій, представлених на СТФ. багато контактів було налагоджено з католицькою організацією Secours Catholique, студіями Le Jour du Seigneur, французьким католицьким телебаченням КТО, газетою La Croix та ін. Напередодні відкриття СТФ відбувся візит до видавництва Bayard та газети La Croix.

Окрім того, 22 листопада українська група мала змогу взяти участь у Божественній Літургії у соборі Нотр-Дам де Парі, що була присвячена вшануванню жертв Голодомору 1932-33-го років в Україні. Це вже всьоме українська громада щороку приходить до собору помолитись і пригадати ту трагічну сторінку в історії України.

Українську делегацію приймали також Радник з питань культури посольства України у Франції Наталія Кочубей та багато представників українських організацій у Парижі (Жак Шевченко, Фредерік Гнида, Алла Лазарева, Наталя Пастернак та ін.)

• ІЕС випустив збірник статей «Віхи: через сто років»

У цьому році виповнилось рівно 100 років з нагоди виходу у світ відомого збірника статей російської інтелігенції «Віхи». До цього ювілею Інститут Екуменічних Студій приурочив випуск збірника «Віхи: через сто років», який був виданий у співпраці з видавництвом François-Xavier de Guibert.

Мета цього ювілейного збірника потрійна.

У першу чергу, його мета – віддати честь напрямку думки, котрий, незважаючи на всі свої розбіжності та внутрішній розвиток, зумів передати послідовну духовну та інтелектуальну спадщину як новим країнам, що з'явилися після падіння СРСР, так і Заходу, де цих авторів уважно перекладали.

Його метою є також свідчення універсальності цього інтелектуального покоління, навченого Бердяєвим, Булгаковим та їхніми друзями, приєднуючи сучасних мислителів, які щасливі засвідчити свою прихильність до цієї відкритої і динамічної духовної думки.

Нарешті цим збірником «Віхи: через сто років» є бажання засвідчити життєву силу цієї творчої інтелектуальної ниви, засіяної збірником 1909 року. Автори цього нового збірника у теперішній час задали собі питання про головні інтелектуальні напрямки, про нові гнози та ідеології, про головні виклики XXI століття.

Збірник умістив статті українських та зарубіжних авторів, таких як: Кардинал Вальтер Каспер, о. Енцо Б`янкі, Джон Мілбанк, Жорж Ніва, Поль Вальєр, Йосип Лось, Ольга Седакова, Антуан Аржаковський.

Архиєпископ Гавриїл Команський, Екзарх Константинопольського Патріархату в Західній Європі, у передмові до книжки закликав серйозно розмірковувати над інтелектуальним поступом, започаткованим Бердяєвим та його колегами.

Збірник «Віхи: через сто років» був представлений Антуаном Аржаковським та Франсуа-Ксаве де Гібер в офісі організації Російського студентського християнського руху у Парижі 2 листопада 2009.

<http://ecumenicalstudies.org.ua/ukr/activity/>

• Інститут Екуменічних Студій присутній у соціальній мережі Facebook

У жовтні цього року в соціальній мережі Facebook створено групу «Інститут Екуменічних Студій». Тут можна знайомитись із новинами Інституту, а також розмістити свої. Запрошуємо долучатися до групи, ділитися своїми думками, цікавою інформацією.

<http://www.facebook.com/home.php?ref=home#/group.php?gid=163950421617>

Всі, хто бажає стати партнерами та/чи меценатами ІЕС, та/чи підтримати наших студентів, ставши їхніми «хрещеними батьками» (щорічні витрати на навчання 1 студента становлять 350 євро) звертайтеся в Інститут Екуменічних Студій.

Інститут Екуменічних Студій
Український Католицький Університет
Вул. Іларіона Свенціцького, 17
Львів 79011 Україна
Телефон: 032 240 99 44
Факс: 032 240 99 50
ies.ucu@gmail.com